

Barcsfalvi Kabó David' szavai. — Szig,
várt. Pozsonyban 1787.

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

I. Kötet. 672d. lap.

Jánaros, Január.
Február, Február.
Március, Március.
Április, Április.
Május, Május.
Június, Június.
Július, Július.
Aug., Aug.
Szeptemb., Szeptemb.
Októb., Októb.
Novemb., vagy Jénberes, Novemb.
December, December.

A.

Abda; Alphabetum.

Abda; a dolognak külső' egész képe, a mint a szemmel lát,
színe; azaz, forma.

Ábrál; (verb.) formál

Ábráz; (verb.) formát ad valaminek.

Alap; fundamentum. Accusationusa Állat; plural. Állat.

Alpály; fundus. Az egész alpályom sem hoz annyit be.

Állag; gléd a határozatnál. Oda illik az állagba.

Álladalom; status, politikai értelemben.
Alózmány; subjectum, materia subiecta.
Arány; cyl.
Árkos; oppidum; metrópolis város. tenger.
Átágló, linea diagonalis; i. innen
Átáglok,
Átáglosan.

B.

Bábkim; idololatria
Barándor; Coenobita.
Befoglalvány; contentum, péld. a levél.
Belőrmész; Leibgardist.
Belváros; a minde hostátza van.
Betűvetésmény; Algebra. — így Villagádmány, Pöl,
cselkédmeny, Tudádmány.
Bérledelem; fendum.
Bizottalom; Commissio. — bizottalmas; Commissarius.
Borér; coesta. — boréroz; kőpértáz.
Bombang; vörsele hang; zengése bongása. — bombangoz.
Bombora; a legöregebb hang a muzikában.
Bűncsej; corda.
Bűntemence; Purgatorium.

D.

Dallás; tactus, a muzik.
Dallaga; Aria, nota? neme.
Diadás; heros.

Diadándér; győzedelmért adott jutalom.
Diadálvány; trophaeum.

E.

Egyeneglet; rectangulum.
Egyeneglő; perpendiculum.
Előseg; Primas.
Emlétség; facultas reminiscendi.
Erevit; sancit, — Ercoité's; Sanctio.
Exime; diploma.
Ernyelővány; keskeny, arcon látszó exaltáló folyamatra.
Erődmény; érzés tudománya, Aesthetica.
Érztés; facultas sentiendi.
Errempő; erő ellen való ermpő, paraplüge.
Értindés; phantasma; az érzőben lebegő képzelt tárgy.
Értegetés; declinatio.
Ételet; esthori idő, napnyugot. Ételetre fordít; versus occid.

F.

Faboglya; rognus.
Felület; superficies.
Feledés; Amnesia.
Fellengeri; innen fellengés; Mongolfier' égi hajója.
Fennség; Ciminentia.
Fenyed; Kaab — fenyedek Fiszt; Kaabs-Officies.
Fintorma; Vaccarmus.
Foglász; Syllaba.
Folytatalom; Agentia — Folytatalmas; Agens.

Főtonyora; fortepiano.

Földmérés; földmérésnév; Geometra és Geometria.

Főség; Optimas — Fősegédlem, Aristocratia.

Fűvora; flauta.

G.

Galyala; Ecloga.

Gordon; Brúgó. Erdélyi szó.

Garabó; Kösér. Erd. szó.

Garonda; gerundium.

Geleta; juhász; sejtő; dézvája.

Gobos; rét.

Gondolyag; Conceptus, — Gondolgyász; Conceptista.

Gunyos; Satyra. — gunyorágni.

Gydm; patrum.

Gyárosodalom; Gymnasium.

Gyepleg; gyepzanapé.

Gyűjtemény; gyűjteni való, — Gyűjtemény gyűjtött dolog.

Gyűjtés; könnyen gyűjtő

H.

Hadra; Werbung; hadrás, verbuvál; hadrás, verbungos.

Hadrone; reducta.

Haladicson; Elysium.

Halláló; Auditorium.

Háromaglat; triangulum. — Hataglat, hexagonum.

Hajtogatás; conjugatio.

Helyhenes; locumtenens.

Levedes; Hypotenusa trianguli.

Heccnyő; nap ellen való cunyó, parasol.

Hemzverde; legio.

Hirde, hirdész; predikáció, Predikátor; hirdetni.

Hitmészárszék; tribunal Inquisitionis. Hitmészáros, hitkentes.

Hitelence; Credentionalis.

Hivő; Aulae-Familiaris.

Holtallag; crypta.

Hosszát; linea, — hosszátágni.

Hosszalló; — ein Vincal.

Hömp; englisó' golyódiva. Hömpöz, a engli' g' faja.

I.

Hjong; adolescens.

Ima; religio — imág; secta religiosa — imándó; Monachus.

Imás; religiosus, — imál, cultu religioso colit.

Imálló; templon.

Imalna; tápotna.

Imáncsi; Quacker, fanaticus, enthusiasza.

Imánd; zelosus. — imándág, imándóskodik. — Imász,
cui religio curae cordique est.

Irág; egy vor az írásban.

Irálló; domus scriptoria. — Íromány, írnivaló; írómány; író
dolog. Bent írómány; s. Scriptura.

K.

Karék; Cathedra.

Képzettség; facultas imaginandi. — képzemeny, képzelmény, imaginandum quid. — képzevény, képzett dolog.

Kettősdi; à mit letto játszik.

Kiadék; editio libri.

Kilenczeglét; Eucagonum.

Kormányos; Gubernator. Kormányodalom.

Költemeny; költeni való — költevény, költött dolog.

Költemes; poeta fingens, költettség, poesis fingens.

Íránság; Orthographia, — Nyelvenység, Grammatica.

Kötemes; poesis ligans, sed non fingens. Kötettség.

Királyodalom, Königthum.

Kötettség poesis ligans, sed non fingens.

Kötet; compactura libri.

Körönze; Lucent.

Körület; peripheria.

Körre; figura mathematica. Körredek, figurák.

Közömb, közömbös; indifferens quid.

Közömbétség, indifferencia az elmében.

Közörög; mediator. — Közönök, mediationis intuitio.

Közlönök, Referendarius. Közlönök, referenda.

Közömeny; negotium publicum. Közömenyes, pragmaticus. — Közömenyes Ervítés, Pragmatica Sanctio.

Közönség; Publicum. — Közönségedelem; Republica.

Közület; area figurar. matheum.

Küllő; radius circuli.

Kütküllő; diameter.

Külváros; hostiátz.

L.

Labancz; gyalog latona.

Lábtyn; kímlyli.

Látodalom; sor nézőr' egygyütt léte. theatrum.

Laplita; pántlida.

Lathatac; horizon.

Lépcső; gradies.

Lible; lud' lapátja a' labán.

Lovancz; lovas latona.

M.

Magasztos; Augustus; fejedelmi cím a' nagyzóltársban.

Magándor; barát, barátos.

Mellező; parallelus. — mellezni, mellezet.

Menevél; salons conductus. — menevélzeni.

Menevél; expedit ex. gr. literas. Menevélész; Expeditor.

Mentenge; Quietantia.

Mindemény; minden Tudomány. Mindeményedelem; Univer. Scient.

Mindnyájós; generalis — Mindnyájós Gyűlés; General. Congreg.

Minta; norma, munka.

Miséz; Plebanus.

Mondolni; orationem recitat.

Művödelem; fabrica.

Művész; opifex.

N.

Nagyvár, Ország Nagyvárai; Magnates.
 Napár; Kalendarium.
 Negyzlet; Quadrangulum.
 Negyalló; Quadrans Astronomicus.
 Nehányos Juhász; particul. Congreg.
 Növény; planta.
 Népszédelem; Democrazia.

Ny.

Nyelvén; Grammaticus. Nyelvénység; Ars Gramm.
 Nyimnyogni; nevetgélve kunczogni.
 Nyomtatmány; nyomtatni való, — vány, nyomtatott dolog.
 Nyomtatás; typogr. metzgek betű.
 Nyújtás; accentus.
 Nyújtásvág; prosodia.

O.

Olvasmány; legenda.
 Országúr; Palatinus.
 Olalap; Principium, Grundsatze.
 Ojalonc; cliens. — Ojalom; clientela.
 Odadalom; Academia.
 Orvond; Archiater.
 Orvona; ironia.
 Örme; stáza. — Örmész, a ki stázán áll.
 Önnöngös; vocalis. a, e, i, y.
 Összöngös; consonans.
 Összeggyűlni; egygöc összeáll; — összeggyűlt.
 Ötöglet; pentagonon.

P.

Párallag; atmosphaera.

Percuēt; minutum.

Popont; colon (:)

R.

Rajzolóanyag; rajzolt valami.

Reggellet; az egész reggelről idő. Napkelet.

Redez; parenthesis.

Rezene; clavis

Renze; registrum. — Rengélni; Rengész; Regisztrator.

Rotóly; Protocolum; Rotólyász; Protocolista.

Roncsárd; Artilleria.

S.

Serde; Squadron.

Siska; boglyatemenye. Erdélyi szó.

Sive; verb. gyengédelen főve nyugodol.

Sikátor; köz utacska a faluban.

Sz.

Sabda; regula. — Sabdátlan; irregularis.

Sadma; Facultas in Scient. Theologiai Sadma.

Sármánygóra; Flügel; instrum. music.

Sázgata; seculum.

Semleto; tubus opticus.

Sempont; virus punctum.

Selgeles; disolutus.

Serintes; regularis.

Serintetlen irregularis.

Serepi; persona, eine Rolle.

Szerőze; minden aróbb szerzőm.
 Szerter Simej; Péter, Pálé...
 Szollámas; Orator. — Szollámság; Ars Oratoria.
 Szomoróza; Mesto, a muzvidában.
 Szimne; iskolai vacatio.
 Szürkület; crepusculum.
 Szűzö; Matricula.
 Szomigutoló; penultimus.

I.

Tábor; Adversor Tabulae.
 Tábornok; Feldmarschall.
 Talaly; der Fußboden.
 Talánta; bizonytalan történet.
 Tanalló; tanító vagy tanuló ház.
 Tanoda; kisebb iskola. Gymnasium.
 Tanodalom; a hol felsőbb tudományok tanítatnak.
 Taralla; Trio, a muzvidában.
 Tanúlmány; peritum. — Tanumány; documentum iurid.
 Tanácsnok; Consiliarius.
 Társodalom; Collegium.
 Természettudomány; Physica.
 Tetőzicz; gustus.
 Terime; volumen.
 Terence; testamentum. — Terenceclui. — Terencevételme.
 Teljedelem; Plenipotencia. — Teljedelmes.
 Tétalaj; parallelepipedon.
 Titornok; Secretarius.
 Tollongora; Pinetli.

Tömör; Regement. — Tömörnöd; amari igazgatója.
 Tömpöglet; obtusangulum.
 Tölgmgutolcsó; antepemultimus.
 Tömlög; labyrinthus.
 Tünderbaba; corpus phantasticum.
 Tündérez; spectum.
 Tümemény; phaenomenon.
 Tudadmány; Mathesis. — Tudáros, gnosticus.
 Tutály; szál, labó. Erdélyi szó.

T. S.

Vázarodabur; Imperium.
 Venge; kályha. Erdélyi szó.
 Villagadmány; Astrologia.
 Voporda; Brigada.
 Vondás; scelerum.
 Vupány; ens simplex. — Vupányosan.
 Vucvorda; trompely.

T. Z.

Zim; titulus. — Zimegni, titulálni. — Zimzes; titularis.
 Zidáb; a tenger? ti i bejárása
 Zird; paragraphus.
 Zimzes; a muzsikán melázza ~~ten~~ ütött hang.

U.

Ujongzi tiro, veronta.
 Uzvármány; pinna piscium.
 Udoanodi; Höfling.
 Urodalom; dominium.

Ü.

Ügyész; Prokurator.

Z.

Zamor; crapula. Erdélyi szó.

Zongora; Clavicordium.

Zászlóhoz; fő zászlótartó.

Zuhajda; pasforce vadászata.

J.

Játtáros; Lager. — játtáborozni.

Jegyzmény et jegyzvény; ut supra.

V.

Vácsó; comma.

Választmány; választott dolog

Vezéd; Commando. Vezéres, Commandáns.

Vita; attaque.

Veteményedelem; Seminarium.

Vonadék; egy vonás.

Vitány; Eques, v. gr. aut. velleis.

II. Rötet. 721. lap.

A.

Alap; fundamentum.
 Alagya; Elegia.
 Aprósdí; Menues.
 Arány; Gél.
 Arnyéltó; arnyéltartó.

B.

Batvár, Batvárda; Salva Guardia.
 Befoglalvány; peld. à l'égard contentuma.
 Belse; belső része à dolognak.
 Biromány; possidendum — birorány possessum. — birorányos.
 Bölcselédmeny; Philosophia.
 Bőrsönde; Koffer. coffre.
 Bücs; isthmus. — L. Molnár János Magyar Könyvtár.

D.

Dall, dalla; Lied. — dallab; tactus music. — dalliga, Ária.
 Dallang; tomus. dallangozni.
 Dobda; pulsus cordis, venarum.

E.

Előmény; objectum.
 Elnyúlódi, elszőlódi; játék nevei.
 Előlnöt; Praeses.
 Emlep; monumentum.
 Erőlekedmény; Ethica.

Ermeget; vis elastica. — Ermeget; ermegeteddit.
Ernyelvény; a tetten való erectéd agas bogas polyamaga.
Erteség; facultas intelligendi.
Erzetég; sentiendi.
Esde; libellus supplicis. Esdelni.
Estely; stilus; genus scribendi.
Esemény; quod edi potest.

F.

Fargonya; buffana. farnagyító páma a szonya alatt.
Femre; superfluum. femzes, femzegen, femzeseu.
Fenyitellő; domus correctoria.
Foglác; syllaba; — foglácvolni.
Fuvora; flute.

G.

Gondolmány, gondolvány; ut supra.

Gy.

Gyepleg; gyepkarapé.
Gyógyörög; a karmatgyörgy a fűzalon.
Gyűlödelem

H.

Hadrász; verbungos hatona.
Halkalóga; Adagio.
Helyettes; vicarius; helyettelni, vicem gerere.
Helyhezlet; situatio.
Hímezvény, és -vény; ex hímek varrni.
Hínd; invitati.

Hivello; éventail.
 Homloly; verum. — homlolyos.
 Holthalag; eripita.

I.

Idom; proportio. Előszó a Dynamellatichnél.
 Időmérő; barometrum.
 Ifjonz; adolescens.
 Írás; scriba.
 Istencdmény; Theologia.
 Ítérvég; facultas judicandi.

K.

Kápradgda; phantasia, a Muzsikában.
 Kelengye; a mit a szűlet a kihagyatásos fíjornak vagy
 leányornak aduak.
 Képzétség; facultas judicandi.
 Kereveddi; játék' neme.
 Kettes csata; duellum.
 Költémes; peritor artis fingendi.
 Könnyörüleeny; könnyen könnyörülő.
 Könyves; pugillares.
 Könyvülmény; circumstantia.
 Köröte; periodus. — Köröngöte; periodica deductio.
 Követkevény; Consectarium.

I.

Kározmány; Politia.
 Károhadalom; status politicus v. civilis.

43.
Láttag; Burges.

Latos; incola.

Laplag; egy ártus papirus.

Leble; aura, seltő.

Levegő; substant. aer.

Leveles; Briefträger.

Levelez; a levelet bejedoje a postán.

Loaglamas; peritus artis equitandi.

M.

Magong; solo, a muzsikában.

Másadló; Kontrás.

Másadló perzenet; minutum secundum.

Melegle; epithalamium.

Mérműves; a geometriánál.

Multtodalom; a multad' universum.

Muzsikodalom.

Muzsikösszöng; egymás alá vátó muzsikai hangzat.

Muzsikösszöngösd; Concert.

N.

Napozara; dies; nappalat; egész nappali idő.

Ny.

Nyescendemény; lucrandum quid.

Nyillám; radius reflexus lucis.

Nyillámlir; vitgapatlan, nim a nyil.

O.

Okumlás; spion.

Odoniza; Indulgentia. temploni jó.
Ocsom; profanum; — ocsomos hely; ocsomosítani.

Ö.

Ökényeg; caputol.
Önkéntes; spontaneus.
Örge; sua Dominatio.
Összhang; consonans.
Összevet; relatio. (Ita már viszony.)

P.

Pamlag; Canapé.

R.

Rajzolámas, peritus artis delineandi.
Reggelet

S.

Sajadzmány et vány.

SZ.

Szalavarda; Asylum.
Senny (nem Senu); szenvedés. — Sennyveszt, szenvedtet.
Semélynö; Personalis.
Szerelmész; szerelmeskedő.
Szerzevény.
Sogyorog; titkon vesződik.
Sorgoná; gyógyítási gond. — Sogyondos.
Sóang; éneklési, szólási hang.
Sörmény; fatum. — Sörményes; fatalis.

11
Szővőzőni; Kínflit kötni, öltögetni.
Surdance; zádé.

T.

Tánczodalom; tánczoló együttléte.
Teremtedelem; universum rerum creatarum.
Testinda; musculus.
Tetjösszöng; harmonia.
Tivilli; cifra a muzsikában.
Törz; Trutz.
Türemész; Martyr.

Ts.

Cellem; actio virtuosa. Cellemes. Cellemész.

U.

Utániradék; Postscriptum.

Ü.

Üzreleg; Vultán.

J.

Jövendedelem; complexus rer. futurar.

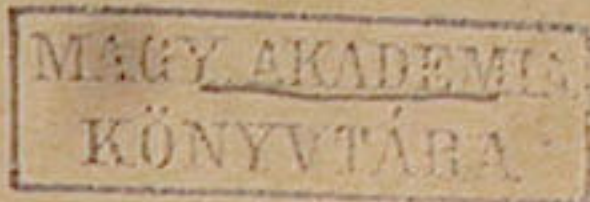
V.

Vári; myops.
Vigalliza; Allegro
Viárda; hadisereg.
Villáng; mennyelő. — (mennyelő, neli.)
Vimály; serenum

Stemere Pál szavai.

Rény; virtus.

Cvillár; Szent-János' bogara, Lichtwurm.

Lomhár; Saumthier, szamá.

Dalnok; Dichter, Liederdichter.

Tutnok; Käufer, kengyelfutó.

Mundály; Handlung.

Rím;

Hos;

Lény;

Szobor;

Küzdellem.

Szemely;

Szédér; zerstreut.

Rejtély; aenigma.

Beszé; Erzählung.

Sollaj;

Szócség;

Sonal; szóval vette Baczafalóitól.

Fest;

Pöf;

Szóformáz; mint ejtőnyás.

Dálnok.

120
Fihac; fergo' vel, turbo. Commeniusbol.
Rivacs; jégeső. Commeniusbol.
Gyámuor; Tutor.
Terv; planum.
Elv; principium.
Elv; Genus.
Színész; Theatralista.
Tömb; groupe. — tömbörű.
Dörg; tonitru.
Előleg; a priori.
Utólag; a posteriori.
Látvány; Tufus, Froysfal.
Ömletes; Hüvely.
Engedel; Gufersam.
Gondár; Abnuthum.
Erdei; Jutnuss. Helmezi; Vörösmatty.
Raganat, mint daganat.
Dühöng; Wütrig.
Naplony; Napló; Journal.

Karinczy Ferencz Szavai.

Szerény; modestus, becscheiden.

- Lepe; a lepkéből, más neve pillangó; Schmetterling.

Méltány; billig.

Szellem; Geist.

Egyetem; Universitas. — Így K. nem tudván hogy Ver,
segly is, & Versegly nem tudván hogy K. is így.

- Gyönyör; Wollust. — Versegly is, & éppen úgy.

Ábráz; megújított.

- Aggastyán; megújított.

Alkalom; alkalmatosság helyett.

Árny;

- Badar;

- Beleges;

- Borág;

Csel;

- Eldalni; genießen.

- Elem; elementum.

- Ellen; ellenség.

- Evk;

- Fekv; ἀπαξλεγομενον. Jósf. Szilai Lotaihoz és Giganyaiamban.

Feltétleny;
Császári; Fritillaria imperialis; a Császári koronából.

- Gyűző;
Hölgy; én élttem a jóval előzők között.

- Szony;
Járdalmi;

Kazér;

Kec;

Kedvenc;

Kellem;

Komoly; ernst.

Könyör;

Köny;

Kül; aq, külső.

Lebel; szel.

Lég; levegő.

Lenge; leichtsinnig.

Könnyelmű; aq, leichtsinnig.

Lengye; gyöngyvörösg.

Lengyet.

Máglya; a rognak jelentésében.

Nyomotu;

Nyögdel;

Gyúlong;

Omboly; himár.

Rom; egyel-keveretlen én élttem előzők. Nagy harag volt
erte Pesten. Most minden el vele.

Szenvedelem; passio. — Helmezy Szenvedelynek itta.

Szöveteg.

Telj;

Hijány;

Magány; Einzaamkeit.

Terem; Álmai után.

Töbely; pro többletesseg.

Tusaj; ex tusatodom.

Ido és Udo;

Ur;

Vagy; Versegli gyömrét mondta, de táchoztatva.

Persemy;

Permet;

Teugzet;

Borzanat;

Emlemy;

Törz; törzsanya.

Rege; Märchen.

Agg;

Rettegem azt; retteget attól helyett.

Szomor.

Tenyér; Babocsay után. németül Haide.

Torso, a Mich. Angelo által convelt szobornívet torstnak
mondottam.

Le Philosophe de Sanssoucy. Gondhabadja Bölcs.

meesterdelni, künzfulu.

édeslér, süsüflü.

Hongyilkos

Szabadlángtörő liberticide, mint szentvégtörő.

nyatgyalu, guillotine.

Étlen, transsumtum ex neum Étlen, quod unice fuit in
non, ad omnes casus et tempora.

~~receptum contrarium cum re, cum hanc cum hanc.~~

bólos kovancz, irrandus Riktor.

Pályázat fonsztyíft. aliis Jutalomírás.

engedély, naugirbig, bingsam.

képlő Mesterseget, biledandó lünyto.

szesz — vaperst.

reuder-vous — egygy légyótra lüta meg.

hárdant síp.

kengzet. Daya meggyerekre tolem.

leagzet.

ismermény, kumtuisor.

napbeszed. Zothru.

leugeség et könnyelműség lünyhsimig. Az utóbbival még
predikációjában is éltet utánam.

Györ, nem gyűrű, in Vörös et fekete györ. Cornus alba,
nigra.

példány, exemplar.

Szobor. Megvan Molnár Alb. Lexic. oszlop jelentésben. Cu Statua
jelentést adtam a szónak, és el van fogadva.

Szobraidz, Statuárium.

szónak,

conscientia scelerum, a vételed tudallata.

Kívágy = kívánság; — éhivágy = appetitus.

Oláh szót és szöveket.

Franciza, falu vesszőből font kapuja.
 fátá. filia; fievor, filius; pătre, mamă. barbăto, marci,
 sus, mujere, mulier; om homo; fetice puella. for,
 mboze, szep.
 Cum tyama zătul acsepta. quomodo vocatur pagus iste?
 Brătu, Oppidum et Civitas.
 Beszékia, templom, turn, torony. Păpa, Pap. Preotyarze,
 Papne, mest Preut Pap. Plegyike, Püspök.
 Je parlye inde? Est adhuc procul.
 Pite temyer; hus káonye; vin, bor; vinaty, pályinta.
 Szengur, szőlő ~~szőlő~~ vie vinea. grîn búza. zedare roze
 kutyany kutyasica, ovesz zab, orz árpa. fiin, péna.
 páje, palma. jor, tűz; apa, víz. ~~all~~ ale. olla.
 Káze, ház. Jalu: Biro Biro, Urasag Biraja Turje Judoz.
 Ungus Magyar, Nyámez Német, Oláh Rumun,
 Zwido, Zwido.
 Ölös bó, seken váka, bosyn biczöl, kál ló, jápa kanga,
 müny csiró. sauc bika, vaje juh. göjne tynd, gümpfe
 lud; katar totos. porumb galamb.
 Galona fejne. Vaj Unt. Post böjt.
 En jéo; te tu, ó jöl, mi noi, ti csinye, őt jij.
 En szeretet ~~te drág~~, te szeretet, cziece drág, ó szeret lui drág
 Mic mi drág. Mi szeretünk naonyi drág,
 ti vavei vavei drág
 Lóri drág.

haptya bunya bone not
bune gaza bonur verpes.
bune gyiminydaga bonum mare
bune zua jo nap.

Declin. Nominativus: ~~haptya~~ haptya gata Plur. a hestye fetye.
Genitivus: A hestya fetyi - - - a hestya fetyiol
Dativus: da haptya gata - - - a hestya fetyerol.
Accusativ. a haptya gata. - - - ta cesty fetye
Vocativ. a haptya gata - - - ut in nom.
Ablativ. Gyela haptya gata. - - - gyela cesty fetye

Perect. Ind. Præs. drag.

Imper.

Perfect. mo for drag.

Futurum mo fi drag.

Imperativ. ~~drag~~ drag fi drag.

Perectiv. mas fi drag

Perectiv. a fi drag.

Agnes, diminutiv. Anyica a olahot perect. ex.
Anna, Anó, Anitó

---

a larina fa, galnival, néha puvolal
specinálva.

Ordélyi Juhok.

A Juhokat Ordélyben három névre van: Első a Kigárj.
(A Pesti Hírlapban ez Kigara név alatt ismertetni, mi-
lőn a gyapjúját ára felől tekintet hirtetelén) Ennek a teste
nagyobb mint a két másikat neuner, de a gyapja lagyabb,
tömtebb és tustább. — A második kisebb; a gyapja
hosszabb de élesebb. — A harmadik nagyon kicsiny, a
gyapja igen hosszú, de ritkább. Ez a harmadik könnyebb te-
lővű és nyaralású.

Az első, az az, a Kigárj, ad hat font gyapjút; a más-
odikat, mellynek nincs neve, és csak Ordinációnak nevezhetjük, ad
effendöntően 4 vagy 5 fontot; a harmadikat, melly ~~Ordélyi~~ juh-
nak neveztetik, ad 3 fontot. 1824. megadtuk 1 font gyapjúért
1 fontot papicóban.

A Kigárjnak járja 1824. f. 12. — a másodiknak 8 f. —
a harmadiknak 6 f. bárányostul.

Április végén vagy Május elején venni legtanácsosabb. —
Legjobb volna a bárányát Szia-napra eladni, az anyjár
fején, öffel azt is eladni.

A Juhok fizetése egész effendőre 40 f. kétféle, Vélts Gédul.
9 f. öből fele rozs fele tengeri. Köntrő helyébe Juhokat a gyapja
12 dmon vagy 3 juhok. 2 ing 2 lábra való. 6 pár bocskor. 2 pár
lapos fejő postóból. 1 kupa. 1 kupa ~~örögz~~ (gluga) a
mit az erőben von fejére.

12 holnapra Juhokra 2 icse b. (bárányok ~~ide~~ érvén.)

Parula vox primitiva, non derivata.
nem bajtást jelent, hanem jó juhászt.

A peret a lgyéből a K. Tábla, ettől a Suber.
munka appelláltatnak, onnan a Cancellaria,
és in Judicis amicus mint nálunk a Septuaginta.

A Császárs 1817. Hírnadról Károlyi-bermet meueu,
megállta Várhelyt, de hi van fogát lovait, és a romo-
kat megterintette, Pécshy Ingenieur Kapitány a he-
lyet hirtelen lerajzolta. Ez a Császárral járt, előre
mindenütt. A Császárné is magának a helyet deli,
nealta, és az egész Hátteg vidéket, a filvái hegyen
megállván.

Várhely.

Del. Pogány Tápló Honat a fundusán van az Amphitheatri
két sándorja és állanak a földből 4 segű töve; és holmi farag-
gott tövek és figúrák. Találtatnak az omkadérot közt holmi
léglát, creper, úveger.

Referend Kopra Elot tle itt egy Vendégfogadó aca
álltani bem a mostani falu sorában, és a mint a fundus
mentomai ártáde, két padimentomra aradó. Az áll vere,
fátga, föld, feje apró 4, 5, 6. segű tövekből. Egyike és
márika 30 l töff 20 3' felesegű. Az falma fedél alá
vétele, hogy romlás ne valljon.

Hike csinye cseo zicse alatti mit is mondjon
 szorà miye kágye mie ~~ahh~~ a hugom ^{nekem} ~~le nem mondok~~
 Krepe dráku gyenekász, faldjon-meg bús az ördög
 fogye szorà ~~am~~ nufmalász. ~~Mess~~ a hugom ^{én} ~~le nem hagyom el.~~

Kombari László cínálta.

Hike con inu ^{mond} / weo was — zicve / szorà soror miye nelem kágye illik
 Krepe hasadjon meg, dráku ördög, gyenekász boffijában
 fogye én szorà sororem nu nem, malász, elhagyom.

Székelyül a Miatyánda.

Jóker ^{ad} ~~az~~er, dier da bestt en dem hemmel, gehelligt
 werde den numen, cza ^{ad} ~~az~~ komm dery rech, dery
 welle dier gesé, we em hemmel als uch ~~auf~~ af
 ierden. ^{und} ~~ad ^{er}er teglicher brüd gef ^{ad} ~~az~~ hett, ferge ^{ad} ~~az~~er
~~schuld~~en schelden, dat wir uch fergeen ^{und} ~~ad~~ ^{er}er scheldi,
^{und} ~~ad~~ ^{er}er net en ferzekung, zandern erlier ^{ad} ~~az~~
 fun allem íbel. Denn dery est dot rech, dery est
 de kraft, dery est de herrleged, fon íwiger cza ^{ad} ~~az~~ ^{er}er
 get. Amen.~~

A páfornak erat a Comeret áll egy rendben a Jöppánod,
 tal; a több királyi Birájd amuj minc egy Moráji Vffy
 Dulo = pörö.

Taxális és Privilegiált helyek.

A taxális helyeken lakó kemény a földjétől taxát és dézmát ad.
A privil. helyeken nem ad.

Olafalu

privilegy Pagus. Minis földes, Ura. Dézmát, portót, vámos nem
fizet. Ezen helyett a kőhet kőzöt ingyen vinni egy egy határon.

B. Kemény Miklós Gombodon,
Egyed mellett.

Folnagy, faluagy, villicus; olalul folnók, így nevezték,
 nek a magyar nyelvű zás, faluban a falusi. Bírál, zászúl
 Hann. Talán ebből: falu nagyja.

Erdősen meleg vagyom; erősen hasagzid; erősen hiszem;
 nagyon. Így más helyek is. De Homér is így:

ΔΙΙ ΔΕ ΚΕΧΤΕΡΟΣ ΕΥΕΡΕΣΟΑ —

Anyám édes csak az ötödik esetben & csak az eggyes szám-
 ban; édes anyám.

Elment lesz, eddig; úgy lesz, hogy eddig elment.

Mi jó barátodul, testvéredül, Erdélyiedül, egész országul,
 mi jó barátod mind, mi testvéred mind, mi Erdélyied mind,
 mind az egész ország.

A volna kétszeri edvetlen elfordultát a Macos kétszeri hy,
percellisissal így tesúlít. It: Ha én itt nem legyet, te elestél
volna; ajaj, ha az nem történt volna hogy én itt legyet, te elestél
 való.

Legény, de nagy dolog! monda egy talapos asszony egy
 másinak. Eladard a jó, mert közel hozzájod nem alla le,
 gény. A legény a földön foladt zava, mint a románok
 nyelvében a Eger!

A nemes-igilletés, de nem fényes & sorsu asszony a földön
Asszony, ha olly öreg is mint Heckuba. A mi ennél még több
Tejns Asszony, pleno titulo Tekintetes. A szedely, ha feleséget
 keresik, & ez nincs a háznál, vagy az, ha férjét, így felel: A nő
mös-ömbör, a nőmös asszony nincs itthon. — Neveléses két,
 végen kívül; de volna ne nevelsint, mert vizsgálja a köly

Boc, lötyög, de c'est à medocéról; medocboes.
Seta, egy élcs és c'est magyarul tudó Frögné szájából;
primitivuma a vétélésnek; girta, firtálás.

Cika macska, szikla macska.

Prálm, incantate.

Pázmás cső, csapatonként jöb. A gót a fonót lexin,
cona ada.

Megnyivastani, postogatra ölni.

Kimenült, kimenült, kifeszamodott.

Szótölés, szótölés, midőn a vér szívre reled.

Gzibidélui, csörögni, lödölde meuni.

Zabé, kapufelja, kütüllő Párm.

Törcnyfa, alaptó.

Lagymatag, felmeleg, langy, keszpeán körül hanyag.

Lang, accentus nélkül, lang.

Vizegyes, vizegyös.

Kisdég, kisdéd.

Szedes, sötétléd, franczia-écl.

Sötét, így Erdélyben, nem sestet.

Ez a csesténéd, ez a csesténé, az egyes számban;
csestény.

Wampel, kályha.

Borostyán, orzóna-vagy zelenge-fa, Hollmüder; bor-
stancái neve Syrinx. A sejt virágú Erdélyben közönséges.

Dusza, zelmaazát.

Kerlén, esztendő bárány.

Belény, bida.

Barb, posztó

Görb, műveletlen arannyal titkon becselőd.

11. el ejfalla. — El ben károly más vala Augustában. — Mentől feljebb,
 algyúdat. —
 12. kivalódván. — de ot megjutamánac. — Kent pag. 6. — Soljéle nép hit igen cundá,
 buad. Constructio non secundum verba sed secundum ventum megföld. milliare. —
 elisamát. — megjutamánac. — Nam = lán.
 13. Elmeeni nem lehet kinfist hogy lán = K. lánban h. elmeeni nem lehet.
 jutamánac. —
 14. Dobos és trombitászat = doborlat. — feljebb. Ledvélé foglalatgortat mine az
 ajándérolat. — A fő nézet (tíftedet) tíftel ott illy jóval vitte (való) híntelével.
 15. Vegély-meg. — meffe (való) híntelével. — Veleter egyambe = egyatemben.
 megsejtel.
 16. Nem volt (idő) mulván vedé birtola alá. — Jánadagóddal veemnit (nem) háfnalad.
 17. Ez évés nép mely híven foglalatgortat. — Vetus non verba. — sálm jogotól, azaz lezetel.
 18. Híven híven reményitőtte johotol. — Rind hoc johotol? — At enim.
 sem (a) predikálással sem enöckel gondoltol. — et nem.
 Mely szat üvöltün E névöl. tuggatol. — Olyan vendégében chilleben (lelegetek)
 ne effenat. — felhirdete, ha meggyéde szat, az az öfvehiwa. — egyette, hic et jam
 cuping. —
 20. üvöltés, lán az váradat. — Kenedy: Gof Múllós. — szabad utat iréson. NB.
 21. Poroláb, commendans. — El ejjore — hitnya vára mett kópl lejtelen.
 22. Epónet, esküdtet. — Lovaggal gyaloggal — Mett Gof hitnya vala vepni
 jó legényedet. — eskönet, mint lönek, tönét, letter, letter.
 23. ingyen vem váradat. — apódiya.
 24. Ohajt = vohajt.
 25. éfvesítés. —
 26. verítőznet. vidant. —
 27. hallata-meg Gof eső Mucány várad. — Ande böleken jöjjet rendfereini
 az algyúdat. kóplal magas = Magas köfal. Míg az meg nem vemét, ott lán nem
 háfnalna.
 28. feljél felöl ab Aquilone. — káttantyn. — háydu gyalog nép. —
 mind az lét fel tövénét, harizolánat. — allort. — háydu káttantyn.
 29. keverehya. = perene.
 30. Kében káttantyn még is semmit ére vala.
 31. El hi mény el alá erede. alá erellege, lepdelle. — vondoxya = vonszolja,
 Gofnad idetaja, káttantyn. — az más embevéne hogy id lét hájjanat.

63. Chyae igazán fejezték ki egymást, hátra (vissza) nyarhekköré az a
vesztő házadat. ^(Chichez)

64. Régiel fogdan = fogva. — neve elhírhözid. — magmaradandnak. —
ke futamjé — Magatod is itt vagy hon, az a Otthon,

65. elrontottad (a) egyetlenné váltad. —

66. Jéjst Jéjst, üvölchüid, rop, chyat, pat.

67. Gulimán Chyáfas Károl Bapával viadalyától. (vuló).

68. Ennek nagyon szi feyer patyolassa,
Jereg országban Constantinapolt lédia.

69. Lediában Corogajnt is lédia.

70. fangyid, bédér.

71. fanchyod. fanchyat. sifos.

72. Az szi mongya igyas házbán sítába / alcove.

73. a. Jbrain szi Chyáfasnak eltata (a) húst megdőlde).

74. Sd réfuz, hallgassátok első lehyötökei.

80 és 82 hillelél salom conductus.

85 egyemben = egyetemben. — Hítlek teed Chyáfas hitinek nem áll.
elalá pilla. — Erőfatos kóder kezűel lábainak, val, vel.

92 Bapriadal duellum. — Htrobózi, ite Berbózi.

93 ajandékor adu bai víró hőzedet. — végbeli hőzed. Szerenchyft
ut jain prins pag. 30. és 94. lin. 12. hőved 96. 17; 101. lin. ult.

98. végellér,

102. 9; 102. ult. Reifsign. 103/13.

103 helyheztesenél

106. gyáros viadal. — fogván pro fogva —

107 gyáros crata. — uralkod.

108 gyáros helyen.